

**Εσωτερικός κανονισμός
για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών
(Απόφαση Γ.Σ.Ε.Σ. Ε108/19.02.2014)**

Η διδακτορική διατριβή είναι μια πρωτότυπη επιστημονική πραγματεία, με την έννοια ότι οφείλει να συμβάλει, με την παραγωγή νέας γνώσης, στο γνωστικό πεδίο στο οποίο εντάσσεται. Η διαδικασία εκπόνησης διδακτορικών διατριβών και απονομής του τίτλου του διδάκτορα διέπεται από τις διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 του Ν. 3685/ 2008 καθώς και από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ., όπως αυτός διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε στην αριθμ. 87/ 1-7-10 (θέμα 7^ο) συνεδρίαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύθεσης του Δ.Π.Θ. Οι διαδικασίες επιλογής υποψηφίων διδακτόρων, ο ορισμός των υποχρεώσεων των υποψηφίων διδακτόρων, οι διαδικασίες αποτίμησης της προόδου εκπόνησης διδακτορικών διατριβών και οι προϋποθέσεις απονομής διδακτορικού διπλώματος στο **ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ** σε θεματικές περιοχές, οι οποίες δεν εντάσσονται σε αυτές των λειτουργούντων οργανωμένων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ρυθμίζονται από τις κάθε φορά ισχύουσες σχετικές διατάξεις και από τον παρόντα κανονισμό και εξειδικεύονται με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

A. Διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδακτόρων

1. Προϋποθέσεις επιλογής

Δεκτοί για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό γίνονται υποψήφιοι που εξασφαλίζουν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- A. Πτυχίο Ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή ομοταγούς Πανεπιστημίου του εξωτερικού ή Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και
- B. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης Ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή αντίστοιχων Ιδρυμάτων του εξωτερικού αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ.
- Γ. Το προτεινόμενο θέμα της διατριβής να είναι συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα των Επιστημών της Εκπαίδευσης.
- Δ. Πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι να γνωρίζουν άριστα την ελληνική γλώσσα.

2. Υποψηφιότητα

Υποψηφιότητα υποβάλλεται με σχετική αίτηση προς τη Γραμματεία του Τμήματος, ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Τμήματος ή με πρωτοβουλία του ίδιου του ενδιαφερομένου κατόπιν επικοινωνίας και συνεργασίας με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος του οποίου τα ερευνητικά ενδιαφέροντα είναι συγγενή προς το γνωστικό πεδίο στο οποίο ο υποψήφιος επιθυμεί να εκπονήσει τη διδακτορική διατριβή. Στην περίπτωση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθορίζονται συγκεκριμένες θέσεις σε επιμέρους θεματικές περιοχές του Τμήματος και καλούνται όσοι επιθυμούν και πληρούν τις προϋποθέσεις να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους. Η αίτηση συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά των κριτηρίων όπως αυτά προκύπτουν από την προηγούμενη παράγραφο :

- 1. Έντυπη αίτηση στην οποία αναφέρεται το θεματικό πεδίο έρευνας.
- 2. Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα.
- 3. Αντίγραφο Πτυχίου.
- 4. Αντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος (όταν προέρχεται από Πανεπιστήμιο του Εξωτερικού θα πρέπει να υπάρχει η αναγνώριση των τίτλων από τον ΔΟΑΤΑΠ).
- 5. Αποδεικτικά βαθμολογίας τόσο του Πτυχίου όσο και του Μεταπτυχιακού Διπλώματος.

6. Αποδεικτικά γνώσης ξένης γλώσσας. Η καλή γνώση τεκμαίρεται από τα αντίστοιχα επίσημα αποδεικτικά έγγραφα αναγνωρισμένων οργανισμών.
7. Επιστημονικές δημοσιεύσεις εάν υπάρχουν.
8. Αποδεικτικά διδακτικής, επαγγελματικής ή/και ερευνητικής εμπειρίας εφόσον υπάρχουν.

3. Ορισμός Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Για τους υποψηφίους που γίνονται δεκτοί, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3α του άρθρου 9 του Ν. 3685/2008. Ως επιβλέπων της διεξαγωγής της διδακτορικής διατριβής ορίζεται το μέλος ΔΕΠ που πρότείνει/ γνωμοδότησε για το θέμα, ενώ η συμμετοχή των δύο άλλων μελών πραγματοποιείται με κριτήριο τον βαθμό συγγένειας προς το γνωστικό αντικείμενο, καθώς και την επιστημονική, ερευνητική ή συγγραφική συναφή δραστηριότητα.

4. Υποχρεώσεις του υποψήφιου διδάκτορα

Κατά τη συζήτηση αποδοχής της αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης μπορεί να ορίσει, ως προϋπόθεση της οριστικής έγκρισης της αίτησης, την υποχρέωση ο υποψήφιος διδάκτορας να παρακολουθήσει επιτυχώς όσα μαθήματα του προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών κρίνονται αναγκαία για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής. Ο αριθμός των πρόσθετων μαθημάτων δεν μπορεί να ξεπερνά τα πέντε (5).

Μέσα σε προθεσμία έως 12 μηνών από τον ορισμό του θέματος της διατριβής, ο υποψήφιος διδάκτορας καταθέτει στην τριμελή συμβουλευτική του επιτροπή ολοκληρωμένη ερευνητική πρόταση, στην οποία εκθέτει το ακριβές αντικείμενο της διατριβής του, τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιήσει για να προσεγγίσει το αντικείμενο αυτό, την προγενέστερη ερευνητική δραστηριότητα όπως αυτή προκύπτει από τη σχετική βιβλιογραφία, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της διατριβής.

Ο υποψήφιος διδάκτορας εάν και εφόσον ενισχύεται οικονομικά με οποιοδήποτε τρόπο από το Πανεπιστήμιο ή το Τμήμα (υποτροφία, συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα, χορηγία κ.α.) έχει τη δυνατότητα να απασχολείται επικουρικά (ερευνητικά ή/και διδακτικά) στο Τμήμα. Οι υποχρεώσεις του ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

Εάν ο υποψήφιος διδάκτορας δεν λαμβάνει οικονομική ενίσχυση θα μπορούσε στο πλαίσιο της ανταποδοτικότητας να απασχοληθεί διδακτικά, ερευνητικά ή/και διοικητικά στο Τμήμα επικουρώντας σε εργαστηριακά, φροντιστηριακά μαθήματα, επιτηρήσεις εξετάσεων. Η συμμετοχή του υποψήφιου τόσο στην ερευνητική όσο και στην εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος αποτελεί μέρος της εκπαίδευσής του. Η απόκτηση των προαναφερθεισών εμπειριών κρίνεται ως χρήσιμη για τη μετέπειτα επιστημονική εξέλιξη του υποψήφιου διδάκτορα. Η ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

5. Ετήσιες Εκθέσεις

Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή παρακολουθεί και ελέγχει το ερευνητικό έργο του υποψήφιου διδάκτορα. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο υποβάλλει έκθεση προόδου, στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της, η οποία παρουσιάζεται γραπτά και προφορικά, προς έγκριση από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

6. Διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής

6.1. Η διάρκεια της εκπόνησης διδακτορικής διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη, εκτός αν υπάρξει ειδική απόφαση της

Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από πλήρως αιτιολογημένη αίτηση του υποψήφιου. Η διαδικασία αρχίζει με την έναρξη του εξαμήνου που ακολουθεί της αποδοχής του υποψήφιου από το Τμήμα.

6.2. Ο υποψήφιος μπορεί να διακόψει την εκπόνηση της διατριβής το πολύ για δύο έτη κατόπιν αίτησής του, συναίνεσης του επιβλέποντος καθηγητή και έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

Σε ειδικές περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υποψήφιου και ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης, είναι δυνατόν να μην προσμετρηθεί συγκεκριμένη χρονική περίοδος στην διάρκεια εκπόνησης της διατριβής. Ως λόγοι μη προσμέτρησης θεωρούνται η στρατιωτική θητεία, η αποδεδειγμένη ασθένεια ή νοσηλεία όπως και άλλοι σοβαροί λόγοι που έχουν εμποδίσει την ενασχόληση με τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής.

Διακοπή ή μη προσμέτρηση χρονικής περιόδου δεν γίνεται στις περιπτώσεις που ο υποψήφιος έχει εκπαιδευτική άδεια από την εργασία του.

7. Γλώσσα της Διατριβής

Η διδακτορική διατριβή συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο διεθνών συνεργασιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 του Ν. 3404/2005 (ΦΕΚ 260/Α/17.10.2005), η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε άλλη γλώσσα, ο υποψήφιος θα πρέπει να επισυνάπτει εκτεταμένη περίληψη της διατριβής του στην ελληνική γλώσσα.

8. Ορισμός Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

Όταν ο υποψήφιος ολοκληρώσει τη διατριβή, και μετά την κατάθεση της τελικής έκθεσης προόδου, η Συμβουλευτική Επιτροπή εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης τη συγκρότηση Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9 του Ν. 3685/ 2008.

9. Υποστήριξη της διατριβής

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής ο υποψήφιος την υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΔΠΘ καθώς και στην Εθνική Βιβλιοθήκη τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.

Ο Πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής, σε συνεννόηση με τον υποψήφιο ορίζει την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της δημόσιας υποστήριξης της διατριβής και υπογράφει την πρόσκληση από κοινού με τον Πρόεδρο του Τμήματος. Η Γραμματεία του Τμήματος μεριμνά για την έκδοση σχετικής δημόσιας ανακοίνωσης.

Στην πρόσκληση αναφέρεται ρητά ότι η διαδικασία παρουσίασης και υποστήριξης της διατριβής από τον υποψήφιο διδάκτορα είναι δημόσια και κατά συνέπεια μπορεί να την παρακολουθήσει κάθε ενδιαφερόμενος. Η πρόσκληση αναρτάται από τη Γραμματεία του Τμήματος και σε εμφανή σημεία του Τμήματος.

Επίσης, ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να συμπληρώσει και να αποστείλει στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης τα προβλεπόμενα έντυπα.

Για την έναρξη της διαδικασίας παρουσίασης και ανάπτυξης της διατριβής απαιτείται η παρουσία των 5 τουλάχιστον μελών της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης από τον υποψήφιο, υποβάλλονται σχετικές με το θέμα ερωτήσεις από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, στις οποίες απαντά ο υποψήφιος. Στη συνέχεια αποχωρούν όλοι, ώστε η Εξεταστική Επιτροπή να συνεδριάσει κατ' ιδίαν. Η Επιτροπή κρίνει το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και την ουσιαστική συμβολή της στην επιστήμη.

Εφόσον υπέρ της έγκρισης της διδακτορικής διατριβής ψηφίσουν τα πέντε (5) τουλάχιστον μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, η διατριβή θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Μετά την έγκριση της

διδακτορικής διατριβής γίνεται, με ψηφοφορία, η αξιολόγηση της συνολικής επίδοσης του υποψηφίου με έναν από τους εξής χαρακτηρισμούς: «Άριστα», «Λίαν Καλώς», «Καλώς». Για τον πιο πάνω αξιολογικό χαρακτηρισμό απαιτείται η πλειοψηφία των παρόντων μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Στο τέλος της διαδικασίας εξέτασης συντάσσεται σχετικό πρακτικό το οποίο υπογράφεται από όλα τα παρόντα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και υποβάλλεται στη Γ.Σ.Ε.Σ. προκειμένου εκείνη να προχωρήσει στην αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα του Τμήματος.

Σε δημόσια συνεδρίαση της Γ.Σ.Ε.Σ. διαβάζεται το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής και ακολουθεί η καθομολόγηση του υποψήφιου και η αναγόρευσή του σε διδάκτορα. Στη συνεδρίαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ενδέχεται να παρίσταται και ο Πρύτανης ή ένας από τους Αντιπρυτάνεις του Ιδρύματος ή ο Κοσμήτορας της Σχολής .

Πέρα από την κατάθεση της διατριβής και της περίληψής της στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΔΠΘ και την Εθνική Βιβλιοθήκη σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, διατηρείται αντίγραφο της σε ηλεκτρονική μορφή σε ειδικά διαμορφωμένο ηλεκτρονικό αρχείο του Τμήματος.

B. Μεταβατική διάταξη

Για τους υποψήφιους διδάκτορες, οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού έχουν συμπληρώσει το ανώτατο χρονικό διάστημα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής (12 εξάμηνα), θα αποσταλεί επιστολή (με απόδειξη παραλαβής) με την οποία θα τους γνωστοποιείται ότι οφείλουν να παραδώσουν το πλήρες κείμενο της διατριβής τους σε μέγιστο διάστημα 3 μηνών από την ημερομηνία συμπλήρωσης του ανώτατου χρονικού διαστήματος εκπόνησης της διατριβής. Μετά την καταληκτική αυτή προθεσμία διαγράφονται αυτομάτως και χωρίς δικαίωμα ανανέωσης της παράτασης. Μοναδική εξαίρεση συνιστά πιστοποιημένο θέμα υγείας που ανέκυψε εντός του προβλεπόμενου ανώτατου χρονικού ορίου περάτωσης της διατριβής.